گفت‌وگو با کارگردان
و بازیگران مجموعه تلویزیونی «سوریخ»

نبرد سوریخی‌ها با کرونا

زینب علیپور طهرانی
رسانه

مدتی است شبکه سلامت، مجموعه ۵۰ قسمتی با عنوان «سوریخ» را به تهیه کنندگی مهران رسام روی آنتن دارد. سریالی فانتزی و تخیلی در زمینه سلامت که در ۱۵ دقیقه پخش می‌شود و نخستین تولید نمایشی این شبکه محسوب می‌شود که سه نفر از چهره‌های پرطرفدار اینستاگرام نیز در آن بازی کرده‌اند. این مجموعه سعی می‌کند با فضایی فانتزی و بعضا کمدی به بررسی چالش‌هایی در زمینه سلامت بپردازد و راهکارهایی که در این زمینه وجود دارد را بیان کند. به خصوص با شیوع بیماری کرونا در کشور اهمیت دادن به سلامت و بهداشت فردی و اجتماعی بسیار حایز اهمیت است. از این رو در این سریال با نکات مهمی در این باره رو به رو هستیم. در خلاصه داستان سوریخ آمده است: «سوریخان» یک آدم فضایی است که از سیاره سوریخ به زمین سفر کرده و برخورد اتفاقی او با خانواده رستمی و سبک زندگی آنها، آغازگر ماجراهای جذاب این مجموعه نمایشی است. موضوعاتی مانند خوددرمانی، فشار خون، بهداشت محیط زیست، آلودگی هوا، استرس و... از جمله سوژه‌های این سریال است. محمد لقمانیان، مجتبی شفیعی و مهسا ایرانیان، از اینفلوئنسرهای فضای مجازی هستند که در سریال سوریخ بازی کرده‌اند. مجید پرکار که پیش از این به عنوان دستیار کارگردان فعالیت داشته و چند تله فیلم هم کارگردانی کرده، درباره فضای فانتزی این سریال اظهار کرد که این مجموعه یک روایت فانتزی از سبک زندگی و مشکلاتی که در حوزه سلامت با آنها مواجهیم، است. سوریخ سعی می‌کند با برخوردی فانتزی و بعضا کمدی به بررسی این چالش‌ها بپردازد و راهکارهایی که در این زمینه وجود دارد را بیان کند. در ادامه با این کارگردان و تعدادی از بازیگران گفت‌وگویی پیرامون این مجموعه داشتیم که در ادامه می‌خوانید:

ادامه در صفحه ۶

مجتبی شفیعی در نمایی از سریال سوریخ/ عکس: وسیم فرخ‌پی

یادداشت:
کوروش تهامی
بازیگر

باید ریسک کنیم

عدم تنوع در انتخاب موضوع یکی از پاشنه آشیل‌های تولید سریال است که البته با تمرکز بر تولیدات سیاسی ـ امنیتی قرار بوده جبران شود، ولی همچنان به ایجاد تنوع در مضمون سریال‌ها نیاز داریم. نیازی نیست که سریالی به پیش‌تولید برسد و تازه متوجه شویم مشابهش چند سال قبل تولید شده است.

اگر در همان زمان تصویب فیلمنامه، کارشناسانی داشته باشیم که تولیدات سیما در دهه‌های مختلف را مرور کرده باشند یقین بدانید شدت تولیدات مشابه کم و کمتر می‌شود. برخی تهیه‌کنندگان در توجیه کارهای مشابه از پرخطر بودن و ریسک بالای تولیدات متنوع سخن می‌گویند. ولی واقعیت آن است که به خاطر حفظ مخاطب، گاهی اوقات باید ریسک‌هایی را انجام دهیم. یعنی سراغ موضوعاتی برویم که شاید کمتر به آنها توجه شده است.

این ریسک‌ها و این خلاقیت‌ها باید وجود داشته باشد تا به تولید سریال‌های متفاوت منجر شود. در صنعت سریال‌سازی دنیا آن‌قدر کارهای عجیب و غریب تولید می‌شود که همه‌جور مخاطبی می‌تواند محصول مورد نظر خود را در قاب تلویزیون پیدا کند.

ما در ادبیات خود تاریخی داریم که همه گونه‌ها از حماسی تا رزمی و عاشقانه و طنز را شامل می‌شود، ولی وقتی به سریال‌سازی می‌رسیم فقط و فقط به دنبال ساخت ملودرام یا کمدی هستیم که طبیعتا کار را به تکرار می‌کشاند؛ باید تنوع ژانری را زیربنای تنوع تولید کنیم تا موفق‌تر شویم.

شش راه برای شناسایی جاعلان خبر

«منبع معتبر» را فراموش نکنید

حسن میثمی
کارشناس رسانه

به همان میزان که شناسایی اخبار جعلی در کانال‌ها و حساب‌های کاربری غیرمعتبر در رسانه‌های اجتماعی ساده است، شناخت اخبار جعلی منتشر شده در رسانه‌های شناخته‌شده و احیاناً معتبر خبری کاری دشوار است و پیچیده. با این حال، شاید بتوان با به‌کارگیری شش روش ساده، از دام اخبار جعلی (FakeNews) گریخت و با اعصابی راحت‌تر به دنبال حقیقت در رسانه‌های اجتماعی گشت.

۱ در همه نوع اخبار، به دنبال «منبع معتبر» باشید. چه در پست‌های شبکه‌های اجتماعی و چه در اخبار رسانه‌های خبری، منبعی که بتواند شما را متقاعد کند که یک موضوع صحت دارد، از همه چیز باارزش‌تر است. معمولا خبرگزاری‌ها براساس قانون اجازه دارند که در برخی موارد هویت منبع خبری خود را فاش نکنند، اما کانال‌های خبری و هویت‌های رسانه‌ای غیرمعتبر، تنها در مواردی از این شگرد بهره می‌گیرند که سند یا منبع قابل اتکایی برای خبر خود ندارند. لذا در اخبار «فاقد منبع»، اصل را در ذهن‌تان بر احتمال بالای جعلی بودن بگذارید. ساخت یک صوت جعلی که به معاون وزیر بهداشت منتسب شد، آخرین اتفاقی بود که در روزهای اخیر رخ داد.

۲ قبل از باور کردن یک خبر، درباره آن جست‌وجو کنید. بندگان خدا در ینگه دنیا گوگل را آفریده‌اند که از امکاناتش بهره بگیرید. شاید توانستید حتی تکذیبیه یا توضیحی از آن خبر یا محتوا پیدا کنید که بتواند ذهن شما را کمی روشن‌تر کند. معمولا اخبار مهمی که صحت ندارند، به سرعت تکذیب می‌شوند یا ذی‌نفع خبر درباره آن توضیحی منتشر می‌کند. اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که تکذیب و توضیح یک خبر هیچ‌گاه به اندازه خود آن خبر دیده نمی‌شود. شما این مارپیچ را بشکنید و به حقیقت برسید. ادعای نماینده مردم قم در مجلس مبنی بر درگذشت ۵۰ نفر از مردم قم بر اثر ویروس کرونا و تکذیب سریع وزارت بهداشت، از جمله نمونه‌هایی بود که در روزهای اخیر شاهدش بودیم.

۳ به هرگونه عبارت انگیزشی برای نشر خبر شک کنید. «ایرانی نیستی اگه کپی نکنی»، «اجداد آریایی‌ات منتظرن که ببینن چطور این خبر رو پخش می‌کنی»، «رسانه باشید» و عبارات انگیزشی از این دست، قاعدتا بایستی اعتبار خبر را در ذهن شما پایین بیاورند. حساب کاربری توییتری که به نام «سیدمجید بنی‌فاطمه» ساخته شده بود و در یک توییت آن، ادعا شده بود که «محمود کریمی»، مداح اهل‌بیت(ع) به بیماری کرونا مبتلاست، از جمله شایعاتی بود که با جمله «نشر بدهید» در انتهای خبر تلاش می‌کرد به انتشار یک شایعه ضرب بدهد؛ که البته با تکذیب سریع رسانه‌ها مواجه شد.

۴ در بسیاری از موارد، کانال‌ها و حساب‌های کاربری برای گرم‌کردن بازارشان و جذب دنبال‌کننده، یک تیتر از یک خبر جنجالی را منتشر می‌کنند و ادامه آن را به یک پیوند (Link) حواله می‌دهند که ممکن است شما را به عضویت در یک کانال ترغیب کند یا یک صفحه را برایتان باز کند.

تقریباً می‌توان ادعا کرد که بالای ۹۰ درصد این اخبار جعلی هستند.

شک نکنید. این روزها این اتفاق با شایعاتی مانند «تعطیلی مدارس تا انتهای سال ۹۸» بسیار تکرار می‌شود. خبری که تنها یک جمله دارد و خواننده را دعوت می‌کند تا برای خواندن ادامه خبر عضو کانال خبری شود!

۵ عددها و آمارهای یک خبر می‌تواند مشتی نمونه خروار باشد. معمولاً اعداد و ارقام را می‌توان در پایگاه‌های آماری و خبرگزاری‌های رسمی به‌راحتی پیدا کرد. اگر در یک پایگاه قابل اعتماد توانستید نقیضی بیابید، حتما آن خبر دچار اشکالاتی است. ادعای جعلی رسانه فارسی‌زبان بی.بی.سی مبنی بر درگذشت ۲۱۰ نفر بر اثر ویروس کرونا، از جمله مواردی بود که ذیل همین قاعده می‌گنجد. عددی که با هیچ‌کدام از منابع رسمی داخلی و خارجی همخوانی نداشت.

۶ به شیوه تنظیم یک خبر دقت کنید. معمولا خبرهایی که توسط خبرنگاران حرفه‌ای و کاربلد تنظیم می‌شوند، بدون اشکالات املایی و ویرایشی هستند و کمتر در آن از صفت‌های اغراق‌آمیز استفاده شده است. خبرهایی که دارای اشکالات ادبی و متنی هستند، ممکن است دچار خدشه در صحت باشند.

ببینید و بشنوید

شبکه یک

۱۰/۵۰	آفتاب شرقی
۱۶	جشنواره کارآفرینی سیما در هر برنامه سه کارآفرین طرح خود را ارائه می‌دهند.
۱۹/۳۰	خندوانه
۲۲/۱۵	سریال سرگذشت

شبکه دو

۹/۴۵	با ما بیا
۱۱/۳۰	مجموعه کلاه‌قرمزی
۱۸/۴۵	دوقلوها
۱۹/۳۰	بی مرز با حجاب
۲۱	در انتهای الوند
۲۱/۳۰	سریال زندگی شگفت انگیز است

شبکه سه

۷	سلام، صبح بخیر
۱۳/۱۵	سمت خدا
۱۴/۱۵	مرد هزار چهره
۲۰/۴۵	سریال روزگار
۲۲/۳۰	میدون

شبکه چهار

۹	طلوع
۱۰	مدرسه ایران
۱۵	خانه تو
۲۱	زاویه
۲۳	شب‌های هنر: تئاتر، موسیقی، شعر، کتاب، معماری و سینما شش برگ از مجله تصویری و شبانه «شب‌های هنر» شبکه چهار را تشکیل می‌دهند که از شنبه تا پنجشنبه پخش می‌شود.

شبکه پنج

۶/۳۰	یه روز تازه: این برنامه تقریبا ۲۵ بخش تولیدی و زنده دارد که در ۱۲۰ دقیقه تقدیم مخاطبان می‌شود.
۱۷	به خانه برمی‌گردیم
۲۰	تهران بیست

شبکه آموزش

۸	علوم تجربی ۹
۸/۳۰	عربی نهم
۹	پایه نهم متوسطه اول
۱۰/۳۰	درس علوم اول ابتدایی
۱۰/۵۰	درس فارسی ششم
۱۱/۱۰	درس علوم پنجم
۱۱/۳۰	درس ریاضیات گسسته پایه ۱۲ رشته ریاضی فیزیک
۱۲/۳۰	درس دین و زندگی ۳ پایه ۱۲ همه رشته‌های متوسطه دوم.
۱۵	درس جغرافیا ۲ پایه ۱۱ رشته انسانی.
۱۵/۳۰	درس فیزیک ۱ پایه دهم رشته ریاضی
۱۶	درس فیزیک (فنی و حرفه‌ای وکاردانش)
۱۶/۲۵	درس ریاضی ۱ پایه دهم (فنی و حرفه‌ای وکاردانش)

شبکه‌های رادیویی

۱۹/۴۰	معارف: جوادالائمه/ سیره امام جواد (ع) در ارتباط با دیگران
۲۳/۰۵	ایران: دور عاشقان/ ویژه‌برنامه به مناسبت شب میلاد امام محمد تقی(ع) / همدردی با دیگران واحسان ونیکوکاری با توجه به وضعیت قشر مستضعف جامعه ونزدیک شدن به سال جدید
۲۰/۳۰	قرآن: چشمه جاری ویژه شب ولادت امام جواد (ع) / سیره اخلاقی امام جواد (ع)/ شخصیت قرآنی امام جواد (ع)/تجلی آیات در سیره امام جواد (ع)/کرامت‌های امام جواد (ع)/ امام جود و بخشش/ سیره قرآنی امام جواد / سیره هدایتی و تبلیغی امام جواد (ع)